

Handläggare: Inger Norman
Telefon: 08-508 18 023

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2010-05-20

Inspektion av förskolorna i Sköndal hösten 2009

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen av utbildningsnämndens inspektion av förskolorna i Sköndal hösten 2009.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Inger Norman
avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden ansvarar för inspektioner vid både de kommunala och enskilt drivna förskolorna. Under hösten 2009 genomfördes inspektion vid Sköndals förskolor.

Inspektörerna lämnade en muntlig redogörelse av sina intryck till förvaltningen i november 2009. Deras synpunkter på förbättringsområden togs med i arbetet i verksamhetsplanen 2010. Aktiviteter och indikatorer som hör samman med de förbättringsområden som framkom arbetades in i verksamhetsplanen.

Förskoleområdet som inspekterats har i sin verksamhetsplan inför 2010 gjort åtaganden på de aktuella områdena.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för barn och ungdom.

Bakgrund

Utbildningsförvaltningens kvalitets- och ekonomiavdelnings inspektions- och analysenhet genomför inspektioner vid både de kommunala och enskilt drivna förskolorna. Enhetens uppdrag är att utvärdera den pedagogiska verksamheten och främja barns, ungdomars och vuxnas lärande genom att:

- granska måluppfyllelsen utifrån nationella och kommunala styrdokument
- kontrollera efterlevnaden av nationella och kommunala riktlinjer
- granska hur förskolan utvärderar sin egen verksamhet
- ge rekommendationer om vad som behöver förändras och utvecklas

Inspektörerna granskar i första hand måluppfyllelsen, det vill säga de bildar sig en så heltäckande bild som möjligt av hur målen i stöddokumentet tolkas och förverkligas på förskolan. De granskar också förskolans förmåga att själv utvärdera sin kvalitet för att förbättra verksamheten. I bedömningen av verksamhetens kvalitet utgår de även från Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning. Hög kvalitet innebär enligt Skolverkets definition främst att verksamheten utmärks av att den väl:

- strävar mot och uppfyller nationella mål
- svarar mot nationella krav och riktlinjer
- uppfyller andra mål, krav och riktlinjer som är förenliga med de nationella
- kännetecknas av en strävan av förnyelse och ständiga förbättringar

Områden som omfattas av inspektionen är:

- utveckling sedan den senast inspektionen
- styrning, ledning och kvalitetsarbete
- kunskaper, utveckling och lärande
- normer och värden – arbete mot alla former av kränkningar
- samverkan med hemmet och skolverksamheter

Inspektion vid förskolorna i Sköndal

Under hösten 2009 genomfördes inspektion vid Sköndals förskolor. Inom förskoleområdet finns sju förskolor och en allmän förskola.

Styrkor

Inspektionen har visat att enheterna har ett antal styrkor, bland annat dessa:

- Enheten har utarbetat en tydlig struktur för möten och nätverksträffar som stöd för kvalitetsarbetet.
- Enheten har inordnat flertalet av de mål som anges i förskolans läroplan i förskolornas verksamhetsplaneringar, vilket ger förutsättningar för att dessa mål kan bli vägledande för verksamheten.
- Förskoleenheten har utvecklat goda former för att i bild och text åskådliggöra barnens tankar om och undersökande av sin omvärld och att förmedla detta till föräldrarna.
- Inom förskoleenheten finns många exempel på hur utveckling av den pedagogiska miljön skapar goda förutsättningar för lek, kommunikation, utforskande och lärande.
- Förskoleenheten har ett väl förankrat och väl fungerande genusarbete.
- Förskoleenheten har en väl förankrad och väl fungerande arbetsgång för att tillgodose enskilda barns behov av stöd.
- Förskoleenheten har väl fungerande rutiner för barnens övergång till områdets kommunala skolor.

Svagheter

Inspektionen har visat att det finns vissa områden som enheten delvis brister i, bland annat följande:

- Förskoleenhetens övergripande mål- och styrdokument är inte sammanlänkade med förskolornas verksamhetsplaner, vilket även framgår av enhetens plan för ”det pedagogiska året”.
- Uppföljning, utvärdering, analys och bedömning av resultat görs inte tillräckligt systematiskt. Resultat i förhållande till läroplanens mål, som uppnåtts genom förskolornas valda arbetsätt inom olika områden, redovisas inte tydligt och i tillräcklig omfattning i enhetens kvalitetsredovisning.

- Förskoleenheten har inga strategier för barns flerspråkliga utveckling.

Områden att utveckla

Inspektörerna bedömer att följande utvecklingsområden, som kan utgå från såväl svagheter som styrkor, men även från sådant som vare sig är att betrakta som styrkor eller svagheter, bör prioriteras:

Gemensam pedagogisk grundsyn samt tolkning och tillämpning av pedagogiska begrepp

- Läroplanens syn på kunskap och lärande bör ytterligare förankras och tolkas för att åstadkomma en gemensam grundsyn inom hela förskoleenheten.
- Centrala begrepp och inslag i verksamheten bör diskuteras, tolkas och förankras. Exempel på detta är projekt och dokumentation.

Systematiskt kvalitetsarbete

- Förskoleenhetens uppföljning, utvärdering, analys och bedömning av resultat bör vidareutvecklas.
- Ett led i detta arbete bör vara att länka samman enhetens mål- och styrdokument från den nationella nivån i läroplanen, via enhetens verksamhetsplan till de enskilda förskolornas/arbetslagens verksamhetsplaner.

Flerspråkighet

- Förskoleenheten bör verka för att utarbeta strategier för hur aktiv flerspråkighet ska främjas. Detta utvecklingsområde kan gynnas av att även inbegripa ett interkulturellt förhållningssätt.

Arbetet med normer och värden

- Varje förskola bör konkretisera och dokumentera de allmänt hållna och enhetsgemensamma ”ledorden” för att därmed förtydliga hur dessa ska omsättas i verksamheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inspektörerna lämnade en muntlig redogörelse av sina intryck från inspektionen till förvaltningen i november 2009. Deras synpunkter på förbättringsområden togs med i arbetet med stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2010. Aktiviteter och indikatorer som hör samman med de förbättringsområden som framkom arbetades in i verksamhetsplanen. Förskoleområdet som inspekterats har i sin egen verksamhetsplan för 2010 gjort åtaganden på de aktuella områdena.

Varje förskola ska ha en aktuell likabehandlingsplan. Den ska revideras årligen, vilket inte skett, och föräldrar ska ges möjlighet att vara delaktiga i den processen. Vid revidering av den likabehandlingsplan som finns vid förskolorna kommer personalen att föra en dialog med barnen om förhållningssätt gentemot varandra, om att respektera varandras olikheter och om allas ansvar, skyldighet och rättighet. Planerna tas även upp och processas med föräldrarna vid förskolornas föräldramöten. Planerna ska vara klara under våren och en redovisning om antal aktuella likabehandlingsplaner kommer att göras i årsberättelse 2010.

Det interkulturella uppdraget och flerspråkighet behöver tydligare lyftas fram. Andelen barn med annan kulturell och språklig bakgrund är relativt liten vilket kan ha medfört att detta område inte lika tydligt prioriterats. Personalen erbjuds stöd och utbildning på detta område via familjestödsenhetens språkpedagog.

Det långsiktliga utvecklingsarbetet i pedagogisk dokumentation har till syfte att stärka, tydliggöra och dokumentera de olika pedagogiska utvecklingsprocesser som barnet genomgår. För att ytterligare stärka och utveckla det arbetet kommer några av förskolorna att anordna föreläsningsserier för personalen inom detta område.

Arbetet med att sammanlänka de enskilda förskolornas/avdelningarnas verksamhetsplaner med de övergripande mål- och styrdokumenterna pågår. Genom stadens försorg har den pedagogiska personalen erhållit gemensamma pedagogiska indikatorer som hjälpmedel i arbetet med att säkra kvaliteten enligt metoden självvärdering.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner redovisningen av utbildningsnämndens inspektion av förskolorna i Sköndal hösten 2009

Bilaga

Utbildningsförvaltningens rapport från inspektionen av Sköndals förskolor